

<p>M?c ti</p> <p>

- Hi?u v? kh ni?m v sinh hi?m mu?n

- Hi?u ???c m?t s? nguy nh d?n ??n v sinh

- N?m ???c quy tr h kh v ch?n ?o v sinh n?,
v sinh nam
 - Bi?t c h khai th l b?nh
v t? v?n cho c?p v? ch?ng hi?m mu?n
 </p> <p><span style="font-size:
10pt;">1. ??NH NGH?A</p> <p>
<span style="font-size:
10pt;"> Hi?m mu?n (v sinh) ???c ??nh ngh?a khi m?t c?p v? ch?ng h?p ph, trong ?? tu?i
sinh s?n, kh g c thai sau 01 n?m chung s?ng m kh g s? d?ng m?t bi?n ph tr h thai n.
??i v?i ng??i v? tr 35 tu?i th quy ??nh th?i gian l 06 th g, tr??ng h?p c nguy?n nh r r g
th th?i gian kh g ??t ra.
 V sinh nguy ph
l ch?a c thai l?n n. V sinh th? ph l trong ti?n s? ? t?ng c nh?t 01 l?n mang thai,
sau ?>01 n?m kh g c thai l?i.
 T? l? v sinh
thay ??i t? 10-18%. T?i Vi?t Nam, theo ?i?u tra qu?c gia v? d s? n?m 1982, t? l? v sinh
l 13%.
 </p> <p>2. NGUY
NH</p> <p>
T? l? v sinh n? chi?m
40%, v sinh nam 40%, v sinh kh g r nguy nh chi?m 20%.
<span
style="font-size: 10pt;">Nguy nh v sinh n?: Do v t? cung chi?m 35%, do r?i lo?n ph g
no chi?m 35%, l?c n?i m?c t? cung chi?m 20%, kh g r nguy nh chi?m 10%.
Nguy nh v sinh nam: B?t th??ng v? tinh d?ch ??: 26,4%,
gi t?nh m?ch th?ng tinh : 12,3% , suy tinh ho: 9,4%, t?c ?ng d?n tinh: 6,1%, c y?u t? b?m
sinh, m?c ph?i, mi?n d?ch, r?i lo?n c??ng, kh g xu?t tinh.
<span style="font-size:
10pt;"></p> <p>3.
QUY TR H KH V H?N ?O NGUY NH G V SINH N</p>
<p></p> <p>
3.1. H?i b?nh:</p> <p>
- Tu?i, ngh? nghi?p.
<span style="font-size:
10pt;">- Th?i gian chung s?ng v mong mu?n c thai.
<span style="font-size:
10pt;">- Kh? n?ng v t?n su?t giao h?p.
- Ti?n s?
thai ngh: s? l?n ??, ph thai, thai ngo t? cung, s?y thai.
<span style="font-size:
10pt;">- C bi?n ph tr h thai ? d?ng.
- Chu k?
kinh nguy?t: Tu?i b?t ??u h h kinh, kinh nguy?t ??u hay kh g ??u, chu k? bao nhi ng, s?
ng th?y kinh, c?au b?ng khi h h kinh kh g?
-
Ti?n s? ph?u thu?t ??c bi?t l ph?u thu?t ti?u khung.
<span style="font-size:
10pt;">- C b?nh l nhi?m qua ???ng t h d?c.
-
Ti?n s? b?n th v gia ? h, b?nh n?i khoa.
 </p> <p><span style="font-size:
10pt;"> 3.2. Th?m kh l s g:</p> <p></p> <p><span
style="font-size: 10pt;">3.2.1. Kh to th t c nguy nh c th? d?n t?i hi?m
mu?n v sinh: ch?m ph tri?n, th?a c, b ph r?m long (bi?u hi?n c?a h?i ch?ng bu?ng tr?ng
?a nang), c b?nh l n?i ti?t (b?nh tuy?n gi, b?nh l tuy?n th??ng th?n, ? th ???ng),
b?nh to th n?ng (tim m?ch, cao huy?t).</br /></p> <p></p> <p><span
style="font-size: 10pt;">3.2.2. Kh ph? khoa:</p> <p>
<span
style="font-size: 10pt;">Th?m kh b? ph?n sinh d?c ngo: k ph tri?n hay b h th??ng?
c c??ng androgen?
? h gi b?t th??ng ?u?ng sinh

d?c: D? d?ng, t?n th??ng c? t? cung (l? tuy?n, polype, u ??, kho chop, c?t c?t), u x? t? cung, u bu?ng tr?ng, l?c n?i m?c t? cung.
 </p> <p>3.3.C th?m d?ch?n ?o? nguy?nh? g? v?sinh n?</p> <p>3.3.1. Si? </p> <p>
- Si? t?ng qu? ti?u khung l?th?m d?c? b?n ban ??u: ?h gi?t? cung- bu?ng tr?ng v?c? b?t th??ng.
- Si? nang th? c?p (Antral Follicle Count ? AFC): l?t?ng s? nang no? k?h th??c t? 2 ? 10mm (trung b?h) ??m ???c qua si? ???ng ?o? c? 2 b? bu?ng tr?ng v? ng? 2-3 c?a v?g kinh ho?c ng? 1 FSH. M?i bu?ng tr?ng c?t? 5 ? 10 nang (AFC t? 10 - 20), AFC d??i 4 nang ti? l??ng ?? ?ng k? v?i k?h th?h bu?ng tr?ng. L?ph??ng ph? ?n gi?n, d? l?, c?gi?tr? d? b? c? ?? ?ng k? v?? ?ng qu?m?c c?a bu?ng tr?ng, k?t h?p ?h gi?nang t?n d?.
- Si? theo d? s? ph? tri?n c?a nang no? trong chu k? t? nhi? ho?c chu k? c?k?h th?h bu?ng tr?ng.
- Si? b?m n??c bu?ng t? cung khi c?ngghi ng? polype bu?ng t? cung, d?h bu?ng t? cung, v?h ng?n t? cung. Th?c hi?n khi s?ch kinh 3-5 ng?, ki?g quan h? t?h d?c v?b?nh nh? ???c th?m kh? lo?i tr? c? vi? nhi?m sinh d?c v?c?thai.

</p> <p>3.3.2. X? nghi?m n?i ti?t</p> <p>
- X? nghi?m FSH, LH, E2, Prolactin ???c th?c hi?n v? ng? 2-3 c?a chu k?, s?g l?c c? r?i lo?n ph?g no?, bu?ng tr?ng ?a nang, t?ng Prolactin, gi?m d? tr? bu?ng tr?ng.
- Gi?tr? b?h th??ng: FSH < 10 mIU/ml; LH/FSH < 1; PRL <400mIU/ml; E2 < 80 pg/ml
- M?t s? b?t th??ng:
 . Suy s?m BT: FSH??; LH??; E2 ?
 . Suy D?- TY- BT: FSH ??; LH ??; E2 ?
 . PCOS LH/FSH >1; E2 ?
 . Gi?m DTBT: FSH ?; E2 ?
 . PRL cao: > 400pg/ml (>600pg/ml c?n ?)

</p> <p>3.3.3. Ch?p t? cung v? tr?ng</p> <p>
- Hystero Salpingo Gram-HSG l?ch?p bu?ng t? cung c?thu?c c?n quang.
-Thu?c qua c? t? cung ? bu?ng t? cung ? V? t? cung ? ? b?ng.
- HSG cho bi?t t?h tr?ng bu?ng t? cung v?v? t? cung qua c? phim b?m thu?c, th? thu?c v?phim ch?p mu?n (15-20 ph?t sau).
- Th?i ?i?m: S?ch kinh 2-3 ng?, ki?g giao h?p ho?c giao h?p d?ng BCS
- CC?: c?thai, nhi?m tr?ng ph? khoa, rong kinh, rong huy?t

</p> <p>3.3.4. ?h gi?d? tr? bu?ng tr?ng</p> <p>
 D? tr? bu?ng tr?ng l?kh? n?ng cung c?p no? c?a bu?ng tr?ng. ?h gi?d? tr? bu?ng tr?ng d?a v? tu?, c? x? nghi?m n?i ti?t c? b?n, si? nang th? c?p v?m?t s? th?m d?kh?.
- Tu?i: Tu?i l?y?u t? x? ??nh kh? n?ng sinh s?n trong chu k? t? nhi? v?chu k? h? tr? sinh s?n v?tu?i l?y? t? ti? l??ng d? tr? bu?ng tr?ng. T? l? c?thai gi?m t? 50% ? ph? n? <30 tu?i ? 10% ? ph? n? >40 tu?i, t?h theo t?t c? nguy?nh? g? v?sinh.
- FSH (xem ph?n x? nghi?m n?i ti?t)
- E2 c? b?n: E2 l?x? nghi?m n?i ti?t ???c th?c hi?n v? ng? 2-3 c?a chu k?. E2>80pg/ml th?d? tr? bu?ng tr?ng gi?m. Tuy nhi? gi?tr? ti?

l?ng c?a E2 c? b?n kh g cao nh? FSH c? b?n.
- AMH (Anti Mullerian Hormone): AMH l m?t glycoprotein, ???c ti?t t? c t? b h?t c?a nang no s? c?p. AMH cho bi?t s? nang no non hi?n c trong bu?ng tr?ng g?i l d? tr? bu?ng tr?ng. ???c x nghi?m v b?t k? ng n c?a v g kinh. AMH b h th?ng : 5-<15pmol/l; AMH cao >15pmol/l; AMH th?p<5pmol/l; PCOS n?ng ?? AMH t?ng 2-3 l?n so v?i ng??i b h th?ng. Hi?n nay AMH l y?u t? ? h gi ch h x nh?t d? tr? bu?ng tr?ng v thu?n ti?n cho b?nh nh.
- InhibinB: l x nghi?m s g l?c v? d? tr? c?a bu?ng tr?ng. Inhibin B do t? b h?t trong pha nang no c?a chu k? kinh nguy?t ti?t ra.Inhibin B th?p d??i 45pg/ml th d? tr? bu?ng tr?ng gi?m.
- AFC: (xem si ? nang th? c?p)

</p>
<p>4. QUY TR H KH V CH?N ?O NGUY NH G V SINH NAM</p>
<p>4.1. H?i b?nh:</p>
<p>
- Ngh? nghi?p
- Ti?n s? h t thu?c, u?ng r??u
- Th?i gian v sinh v ti?n s? sinh s?n tr??c ?
- T?n su?t giao h?p v r?i lo?n t h d?c
- K?t qu? nh?ng l?n ch?n ?o v ?i?u tr? tr??c ?
- Ti?n s? c b?nh l?n truy?n qua ???ng t h d?c
- Vi? tinh ho? do quai b?, tinh ho? ?n c th? l?n teo tinh ho?.
- B?nh l?n ?i khoa (? th? ???n, tim m?ch), b?nh l?n ngo?i khoa (c ph?u thu?t v?ng b?n b?ng, ph?u thu?t ph?c m?c th?h sau)

<p>4.2. Kh? l? s g</p>
<p>
- Th?m kh? d??ng v?t, tinh ho?, m? tinh.
- Ph? hi?n gi? t?nh m?ch th?ng tinh.
- T?h tr?ng vi? nhi?m ho?c nh?ng b?t th?ng ? b? ph?n sinh d?c.
- H??ng d?n c x nghi?m c?n thi?t.

<p>4.3. X? nghi?m tinh d?ch ??</p>
<p>
- L x nghi?m c? b?n nh?t v kh g th? thi?u khi th?m kh? m?t c?p v? ch?ng hi?m mu?n.
- ? h gi s? b? kh? n?ng sinh s?n c?a ng??i ch?ng, h??ng t?i nh?ng x? nghi?m c?n l?n ti?p theo v ??a ra ph??ng h??ng ?i?u tr?.
- Th?i gian ki g giao h?p t? 2 ? 5 ng.
- Ti? chu?n ch?n ?o tinh d?ch ?? theo WHO 1999 v WHO 2010.
TH G S? WHO 1999 WHO 2010
Th? t h tinh d?ch ? 2ml ?1,5ml
pH ? 7,2 ? 7,2
M?t ?? tinh tr?ng ? 20tri?u/ml ?15 tri?u/ml
T?ng s? tinh tr?ng Kh g ? h gi ? 39 tri?u
Di ??ng A ?25%
Ho?c A + B ? 50% PR ? 32%
Ho?c PR +NP ?40%
T? l? tinh tr?ng s?ng ? 75% ? 58%
H?h d?ng b?h th?ng ?15% ?4%
T? b? l? ?1tri?u/ml ?1tri?u/ml</p>
<p>M?t s? kh? ni?m: so s h gi tr? th?c t? x? nghi?m ???c v?i ng??ng tham kh?o
- Normo-zoospermia: Tinh d?ch ?? b?h th?ng
- Azzospermia: kh g c? tinh

trong trong m?u xu?t tinh.
- Oligo-zoospermia: Tinh trong
- Astheno-zoospermia:Tinh trong y?u
- Terato-zoospermia: Tinh trong d? d?ng
- Oligo-Astheno-Teratozoospermia (OAT): ph?i h?p c? 3
 </p> <p>4.4. X nghi?m n?i ti?t:</p> <p>
Ch? ??nh x nghi?m n?i ti?t trong v?sinh nam khi tinh d?ch ?? b?t th??ng, ??c bi?t l?khi kh?g c?tinh trong, m?t ?? tinh trong d??i 10tri?u/ml, r?i lo?n t?h d?c gi?m ham mu?n, li?t d??ng.
- FSH, LH, Testosterone th?p: suy sinh d?c.
- FSH >20IU/ml, LH tang cao, testosterone th?p ho?c b?h th??ng: suy tinh ho
- PRL cao: u tuy?n y.
 </p> <p>4.5. Si </p> <p>
- Si qua tr?c trong ???c ch? ??nh ?? ch?n ?o t?c ?ng d?n tinh.
- Si qua b? x ??nh kh?i ? b? v?c?th? x ??nh ???c gi? t?nh m?ch tinh nh?.
 </p> <p>4.6. C x nghi?m kh</p> <p>
- Ch?c m? tinh ch?n ?o (PESA) v?sinh thi?t tinh ho (TESE): d?ng cho b?nh nh? kh?g c?tinh trong v?i k?h th??c tinh ho b?h th??ng v?n?ng ?? FSH b?h th??ng.
 </p> <p>5. NH?NG B??C C?N L TRONG L?N KH??U TI?N CHO M?T C?P V? CH?NG HI?M MU?N</p> <p>
- Th?i ?i?m: B?t k? th?i ?i?m n.
- Kh? ph? khoa, si, Chlamydia, ?i?u tr? vi? nhi?m
- H?n x nghi?m n?i ti?t ng 2-3 v?g kinh, STDs, AFC...
- X nghi?m tinh d?ch ??.
- H?n s?ch kinh 2-3 ng, ki?g giao h?p ? kh? l?i ? ch?p TC-VT
 </p> <p>6. L H? S? B?NH V?T? V ?I?U TR?</p> <p>6.1. L b?nh </p> <p>
- L b?nh khi c??y ?? x nghi?m c?a hai v? ch?ng.
- Ki?m tra c? x nghi? l? ?ng th?i ?i?m c?gi?tr? nh?t.
- K?t lu?n nguy?nh v?sinh v?t? v?n h??ng ?i?u tr?.
- H??ng d?n c? th? t?c h?h ch?h c?n thi?t khi th?c hi?n c? k? thu?t h? tr? sinh s?n.
 </p> <p>6.2. T? v?n ?i?u tr?: Khi t? v?n c?n d?a v? c? th?g tin sau ?? ??a ra h??ng ?i?u tr? ph? h?p nh?t cho kh?h h?g.</p> <p>
- Tu?i c?a ng??i v?.
- S? n?m v?sinh.
- Ti?n s? s?n ph? khoa.
- ?i?u ki?n gia ?h, kinh t?, ??a l??
 </p> <p> T LI?U THAM KH?O</p> <p>
1. Nguy?n Th? Ng?c Ph??ng (2003).V?sinh v?nh?ng v?n ?? m?i
2. Tr?n Th? Ph??ng Mai (2007) Hi?m mu?n- V?sinh v?c? k? thu?t HTSS.
3. Nguy?n Vi?t Ti?n, Nguy?n Ng?c Minh, Nguy?n Xu? H?i c?ng c?ng s? (2013). C? quy tr?h ch?n ?o v? ?i?u tr? v?sinh.</p>